



AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr.236/2018 privind distribuția de asigurări

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr.236/2018 privind distribuția de asigurări, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.109 din 10.03.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D0255/10.03.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea Legii nr.236/2018 privind distribuția de asigurări, cu completările ulterioare, în vederea consolidării cadrului legal privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, din perspectiva necesității de aliniere a legislației naționale de profil la normele și exigențele europene incidente în materie, în contextul îndeplinirii obligațiilor asumate de România.

Potrivit *Expunerii de motive*, prin proiect se preconizează asigurarea transpunerii în legislația națională a art.2 pct.2 - 6 din Directiva (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE

privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, a art.304 din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), clarificarea transpunerii art.162 – 172 din Directiva 2009/138/CE, adoptarea unor măsuri potrivit art.14 din Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare și potrivit art.21 și 22 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, precum și modificarea și completarea *mențiunii de transpunere* la Legea nr.237/2015.

Totodată, se preconizează modificarea Legii nr.236/2018 privind distribuția de asigurări, cu completările ulterioare, în vederea instituirii competenței A.S.F. de a solicita și societăților, în calitatea acestora de distribuitori, toate documentele necesare derulării procesului de supraveghere și a introducerii unor prevederi care să clarifice modalitatea în care distribuitorii pot utiliza datele cu caracter personal numai în scopul desfășurării activității permise de Legea nr.236/2018, avându-se în vedere respectarea reglementărilor în materie.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) și ale art.117 alin.(3) din Constituția României, republicată. În aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art.73 alin.(3) lit.h) și Camera Deputaților pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art.117 alin.(3) din Constituția României, republicată.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că prezentul proiect de Lege reprezintă forma îmbunătățită a *proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și pentru modificarea Legii nr.236/2018*

privind distribuția de asigurări, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.350 din 1.10.2021 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D0889/1.10.2021, pentru care Consiliul Legislativ a emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr.809/4.10.2021 și din care s-au preluat majoritatea observațiilor.

4. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, proiectul de lege intră sub incidența reglementărilor din domeniul ***Dreptului de stabilire și libertatea de a presta servicii***, integrate segmentului legislativ – ***Activități de servicii, în sectorul - Asigurări***.

În raport de *obiectul specific de reglementare*, la nivelul dreptului european derivat, prezintă incidență directă dispozițiile art.2 pct.2-6 din ***Directiva (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)***, a ***Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului***, prevederi pe care inițiatorul prezentului demers își propune să le transpună la nivelul legislației naționale de profil.

În prezent, cadrul legal intern în domeniu este pe deplin armonizat cu normele europene incidente, preluarea la nivelul legislației naționale de profil a ***Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)***, realizându-se integral prin intermediul prevederilor ***Legii nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare***, cu excepția art.160,161, 303 și 304 și a Titlului IV din directivă.

Data fiind evoluția continuă a *acquis*-ului european privitoare la ***accesul la activitatea și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare***, semnalăm că la nivelul Uniunii Europene a fost adoptată ***Directiva (UE) 2019/2177***, situație prin care se instituie obligația statelor membre de a se conforma acestei noi reglementări modificatoare în domeniu, în contextul armonizării legislative.

Din această perspectivă, prezentul demers normativ care are în vedere transpunerea dispozițiilor art.2 pct.2-6 din ***Directiva (UE) 2019/2177***, cu incidență directă asupra prevederilor ***Directivei 2009/138/CE***, pe care le modifică și le completează corespunzător,

este pe deplin justificat și se impune a fi adoptat cu celeritate, în condițiile în care termenul limită de transpunere a acestui act european modificator, conform **art.4** din directivă, și anume data de **30 iunie 2021**, este un termen evident depășit, situație ce poate antrena răspunderea statului român în eventualitatea declanșării *procedurii de infringement*, conform art.258 din TFUE.

Mai mult, în cadrul aceluiași demers normativ, se urmărește și transpunerea dispozițiilor **art.304** din **Directiva 2009/138/CE**, conferindu-se astfel un **caracter obligatoriu** unor norme juridice europene ce inițial au reprezentat *o opțiune a statelor membre*, în sensul că acestea rămân la aprecierea autorităților naționale de a le transpune sau nu, în privința *autorizării întreprinderilor de asigurare de viață*, România optând, așadar, prin proiectul de față, pentru preluarea la nivelul dreptului intern și implicit, operaționalizarea lor.

Nu în ultimul rând, pe coordonatele consolidării procesului de transpunere a **art.162-172** din **Directiva 2009/138/CE**, se preconizează și dispunerea măsurilor legale apte să faciliteze aplicarea la nivelul dreptului intern a dispozițiilor **art.14** din **Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare**, precum și a prevederilor **art.21 și 22** din **Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088**, sub aspectul *desemnării autorităților competente, și anume A.S.F.*, respectiv pentru *stabilirea răspunderii juridice*, în cazul încălcării normelor europene incidente.

De asemenea, ca urmare a preluării normelor din **Directiva (UE) 2019/2177**, se are în vedere și modificarea corespunzătoare a *mențiunii de transpunere*, conform exigențelor Legii nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din perspectiva comunicării către Comisia Europeană a măsurilor naționale de transpunere.

Totodată, în contextul modificării Legii nr.236/2018 privind distribuția de asigurări, se asigură inclusiv **corelarea** normelor interne cu prevederile europene în materia protecției *datelor cu caracter personal*, și anume cu prevederile **Regulamentului (UE) 2016/679**.

5. La titlu, pentru rațiuni normative, substantivul „Proiect” trebuie eliminat.

6. La **art.I**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, subliniem că se impune reformularea părților dispozitive ale **pct.3 – 5, 8-10, 12, 14 – 17, 21, 23, 28 și 30**, după următoarele modele:

„(...) La articolul ..., după alineatul (...) se introduc două noi alineate, **alin.(...)** și (...), cu următorul cuprins::

(...) La articolul ..., după alineatul (...) se introduce un nou alineat, **alin.(...)**, cu următorul cuprins::

(...) **La articolul ..., după alineatul (...) se introduc ... noi alineate, alin.(...) - (...)**, cu următorul cuprins::

(...) La articolul ... alineatul (...), după litera ...) se introduce o nouă literă, **lit. ...)**, cu următorul cuprins:”.

7. La **pct.2**, la enunțul **art.8 alin.(11)**, semnalăm că sintagma „măsurile prevăzute de legislația națională privind redresarea financiară, reorganizarea și falimentul societăților definite în prezenta lege” nu asigură claritate și predictibilitate în aplicare, impunându-se, prin urmare, prevederea, în măsura posibilului, a actelor normative interne avute în vedere.

8. La **pct.3**, la textul **art.8 alin.(20)**, pentru a se evita caracterul repetitiv, este necesară revederea sintagmei „conform prevederilor legale sunt *publicate* în conformitate cu regimul *publicării* stabilit prin reglementări proprii”.

9. La **pct.7**, **partea dispozitivă**, pentru respectarea unității redacționale, sintagma „alineatul (5), partea introductivă” se va înlocui cu expresia „**partea introductivă a alineatului (5)**”, observație valabilă și pentru **pct.24 al art.I**.

10. La **pct.13**, la enunțul **art.25 alin.(6)**, întrucât normele de tehnică legislativă nu permit utilizarea parantezelor pentru redarea unor explicații, este necesară reformularea normei și eliminarea acestora.

De asemenea, pentru o redactare specifică normelor juridice, cele două teze vor fi separate prin punct, iar nu prin semnul grafic „;”, iar teza a doua va debuta cu majusculă.

La același alineat, sintagma „la art.9 din regulamentul menționat” se va înlocui cu expresia „la art.9 din **Regulamentul general privind protecția datelor**”.

11. La **pct.15**, la enunțul **art.76 alin.(12) lit.a)**, recomandăm reformularea debutului normei, deoarece asigurătorii care subscriu asigurări de viață nu pot desfășura pensii ocupaționale.

La textul **alin.(14)**, în locul cuvântului „menționate” se va scrie adjectivul „prevăzute”, adecvat contextului, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La enunțul **alin.(17)**, semnalăm că acesta nu este redactat potrivit normelor de tehnică legislativă, fiind necesară reformularea acestuia, astfel:

„(17) Asigurătorii au obligația de a documenta respectarea prevederilor alin.(13) - (16) și de a comunica A.S.F. documentația respectivă”.

12. Cu privire la **pct.16**, care vizează introducerea la **art.115** a unui nou alineat, respectiv **alin.(1¹)**, ce constituie, de fapt, o definiție a expresiei „*societate dintr-un stat terț*”, pentru rațiuni normative, sugerăm includerea acesteia la **art.1 alin.(2)** și renumerotarea punctelor subsecvente din proiect.

Totodată, menționăm că sintagma „*sau situația similară din celelalte state membre*” nu asigură claritate și predictibilitate normei, fiind necesară, prin urmare, revederea și reformularea acesteia.

13. La **pct.20**, referitor la norma propusă pentru **art.163 alin.(1) lit.b)**, precizăm că stabilirea drept contravenție a nerespectării dispozițiilor art.25 alin.(6) trebuie reanalizată, având în vedere incidența, în acest domeniu, a regimului sancționator prevăzut de Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și de Legea nr.190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

14. La **pct.21**, la textul **art.163 alin.(1) lit.b¹)**, semnalăm că stabilirea drept contravenție a nerespectării dispozițiilor art.25 alin.(1) nu îndeplinește condițiile de claritate, previzibilitate și accesibilitate, astfel încât încalcă principiile legalității și proporționalității. Avem în vedere faptul că respectiva normă stabilește, cu titlu general, obligația conducerii societății de a respecta „toate prevederile legale în vigoare”.

Precizăm că, referitor la o soluție legislativă similară din cuprinsul art.28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/1999, Curtea Constituțională a reținut, în Decizia nr.152/2020, că, *„întrucât prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate impun o obligație generală de a respecta un număr nedefinit de norme, cu dificultate identificabile, și stabilesc sancțiuni contravenționale, neincriminând fapte concrete, încalcă principiile legalității și proporționalității care guvernează dreptul contravențional. Așa fiind, Curtea constată că prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999, caracterizate printr-o tehnică legislativă deficitară, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate și sunt astfel incompatibile cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție, precum și cu principiul restrângerii proporționale a drepturilor și libertăților fundamentale, prevăzut de art.53 alin. (2) din Constituție”* (par.134).

Prin urmare, se impune eliminarea din text a trimiterii la art.25 alin.(1) și completarea acestuia cu trimiteri exprese la dispozițiile care stabilesc obligații a căror nerespectare constituie contravenție.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru art.163 alin.(1) lit.d) pct.(ii), astfel cum este propusă la **art.I pct.22**.

15. La **pct.22**, semnalăm că norma propusă pentru **art.163 alin.(1) lit.d) pct.(i)** se referă la netransmiterea *informațiilor*, în vreme ce **art.8 alin.(4)**, la care se face trimiterea, stabilește obligația de a transmite „toate **documentele și informațiile**”. Este necesară reanalizarea normelor, astfel încât să se asigure corelarea acestora, în funcție de intenția de reglementare.

16. La **pct.23**, având în vedere că subiectul activ al contravențiilor prevăzute la **pct.(i) și (ii)** este același, respectiv asigurătorii care au calitatea de participanți la piață în sensul art.2 pct.1 lit.a) din Regulamentul (UE) 2019/2088, în cuprinsul **părții introductive** a normei propuse pentru **art.163 alin.(1) lit.s)**, referirea trebuie făcută la aceste categorii, și nu, în mod generic la „societăți”.

În plus, pentru rigoarea exprimării, finalul **părții introductive**, trebuie reformulat, astfel: „... a următoarelor **prevederi**:”.

Având în vedere observațiile de mai sus, din cuprinsul pct.(i) și (ii) urmează a fi eliminate precizările referitoare la subiecții activi ai contravenției, textele urmând a fi reformulate, astfel:

„(i) art.3-13 și art.15 din Regulamentul (UE) 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare;

(ii) art.5-7 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088”.

17. Referitor la **pct.28**, la textul **art.165 alin.(5)**, semnalăm că sintagma „procedura silită de recuperare a creanțelor sale” nu este specifică stilului normativ, fiind necesară, prin urmare, înlocuirea acesteia cu expresia „procedura de executare silită pentru recuperarea creanțelor sale”.

Totodată, pentru rigoare juridică, sugerăm să se completeze textul **alin.(5)** cu precizarea articolelor din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora se declanșează procedura de recuperare a creanțelor.

18. La **pct.29**, la **mențiunea de transpunere**, la **pct.5**, pentru o trimitere corectă la Directiva (UE) 2018/843, recomandăm inserarea expresiei „**din 30 mai 2018**”, după sintagma „a Parlamentului European și a Consiliului”.

19. La **pct.30**, la **mențiunea de transpunere**, având în vedere că se propune transpunerea unor prevederi din aceeași directivă, respectiv **Directiva (UE) 2019/2177**, este necesară comasarea **pct.6 și 7** într-un singur punct, respectiv **pct.6**, cu următorul cuprins:

„6. dispozițiile art.2 pct.1 și **pct.2 – 6** din Directiva (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr.334 din 27 decembrie 2019;”.

În considerarea acestei observații, **pct.30** al **art.I** se va elimina.

20. La **art.II pct.3**, la textul **art.34 alin.(2)**, pentru rigoarea redactării, sintagma „din regulamentul menționat” se va înlocui cu expresia „din același regulament”.

21. La **art.III**, având în vedere prevederile art.78 din Constituția României, republicată, potrivit căreia „Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare **la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei**”, semnalăm că, în actuala formulare, și anume „Prezenta lege (...), cu excepția prevederilor art.I pct.15 care intră în vigoare în data de **1 ianuarie 2022**”, soluția propusă reprezintă un caz de neconstituționalitate, respectiv de retroactivitate a legii, fiind necesară corecția de rigoare.

22. Având în vedere intervențiile preconizate prin proiectul de lege, în conformitate cu dispozițiile art.70 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem inserarea unui articol distinct, care să prevadă **republicarea** celor două legi, cu următorul cuprins:

„**Art.IV. – (1) Legea nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.800 din 28 octombrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.**

(2) Legea nr.236/2018 privind distribuția de asigurări, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.853 din 8 octombrie 2018, cu completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare”.

Pe cale de consecință, actualul **art.III** va deveni **art.IV**.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE



București
Nr.243/15.03.2022